Ч. 75. Неділя 16 (3) цьвітня 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

Мадярска адреса до Трону. — Справа марокканьска — З балканьского півострова. — Події в Росиї і російско-японьска війна.

Проєкт адреси до Трону, який предложила комісия адресова угорскій палаті послів, звучить трохи инакше, як єго в першій хвили передав телеґраф. Передовсїм треба зазначити, що проєкт обговорює справу економічного відділеня Угорщини від Австриї і справу войскову досить оглядно і лишає можність до якихсь переговорів; за то виступає більше рішучо в справі давного правительства а утвореня нового і виказує проґраму сполучених партий опозицийних та опертих на тій проґрамі жадань. На самім початку вказує адреса на то, що Король розвязав парлямент і завізвав нарід до висказаня своєї волї. Вибори відбули ся, а нарід висказав свою волю в такім напрямі, що правительство не чекаючи відкритя нового парляменту, подало ся до димісиї. Від того часу минуло кілька місяців, а край все ще не має ніякого правительства. Адреса вказує на шкоди, які з такого стану можуть вийти і просить, щоби Король як найскорше іменував нове правительство, котре знайшло би підпору в палатї послів, котра заступає волю народа. Дальше говорить адреса о насильствах в парляментї з 18 падолиста м. р. і доказує, що всї партиї, які сполучили ся против насильств, хоч і як ріжнять ся в своїх полїтичних переконанях, то все-таки годять ся з собою в многих важних справах, котрі вимагають конечного залагодженя, як: реформа парляментарна і розширенє права виборчого, відповідний до інтересів народу подїл округів виборчих, безпартийне виконуванє правительственої власти і т. д. Партиї, що осягнули більшість, згодили ся також на змаганє в справі **установленя економічної самостійности з роздїленим обшаром митовим і з національним кредитом** під відповідними условями. Партиї годять ся також в тім, щоби **національний характер угорскої армії**, котра єсть доповняючою частию цїлої армії, знайшов вираз в мові і відзнаках. На то згодили ся навіть ті, що домагають ся самостійної угорскої армії. Ті, що ту заяву підпирають, прийшли до переконаня, що теперішна тяжка криза без тих реформ не могла би бути в конституцийний спосіб залагоджена. Здійстненє тих бажань скріпило би становище угорского короля яко володїтеля иньших країв. Коли же би мимо того справа проволїкла ся, то палата послів побоює ся, що то захитало би в народї правдивість конституцийного житя, бо виходило би на таке, що коли воля народу не проявить ся в бажанім і ожиданім напрямі, то й не може числити на увзгляднене. Адреса кінчить ся підписом: Зібрані в парляментї посли Угорщини, Хорватиї і Славониї.

Справа марокканьска входить в нову мирну фазу. З віденьских дипльоматичних кругів доносять, що францускийпосол при віденьскім дворі, маркіз Реверсо, подав перед кількома днями віденьскому урядови заграничному до відомости заключеня угоди межи Франциєю а Анґлиєю в справі Марокка. Факт сей має значінє зі взгляду на спори межи Німеччиною а Франциєю. В спорах тих вказувано на то, що Німеччина не була о тій угодї урядово повідомлена. Коли же француский посол повідомив тепер урядово віденьске правительство, то очевидно повідомлено також і всї иньші держави, а між тими й Німеччину о згаданій угоді. Француский міністер справ заграничних Делькассе вибрав сей спосіб, щоби відповісти бажаню французкої палати послів і розпочати з Німеччиною мирні переговори.

З Константинополя доносять, що дня 11 с. м. на вижинах на полудневім заходї від Призрена прийшло до великої битви межи турецким войском а жителями Люми. Борба тревала аж до 3 год. з полудня, мимо того, що войско стріляло з пушок. Позаяк єсть обава, що Альбанцї з Дяковара і Подріни прилучать ся до сего руху длятого скріплено войско.

Кн. Фердинанд болгарский хоче конче стати королем болгарским і то єсть цїль єго подорожий по европейских дворах. Він був вже

Чотирнайцятий.

(З француского — Фредеріка Бертольда).

Занята читанем телеґрами, яку їй саме доручено, панї Марнїє анї не чула голосу дзвінка при дверях, анї не замітила приходу свого гостя, маляря Максима Рішарда.

Приступаючи до неї, сказав він весело:

— Заложу ся, що я перший! Але як сусід...

— Ах! То ви — сказала стрепенувшись. І не перериваючи говорила дальше: — Як бачите, я невдоволена... що я кажу! Навіть дуже, дуже зла! Але слухайте! Саме тепер дістаю від Кортотів телеґраму: Нагле занедужанє, неможливо їм прийти нині на снїданє. Що менї робити? То пів до одинайцятої, другі будуть сейчас тут...

— І що?

— А то, що коли Кортоти не прийдуть, буде нас всїх тринайцятеро. Так, так: моя дочка Жневієна: я, ви, панї Ґаллє і єї син, Нодіни, пан Ґерен і єго братанич Алексей, знаєте той, що хоче посьвятити ся письменству, відтак стара панї Секон, панна Кольтон і вкінци Гардонени; разом всїх тринайцять! Коби хоч Валентина Гардонен догадала ся взяти з собою свою молоду сестру... але нї, она не посьміє, бо я єї не просила. Ох, Боже, Боже, що тут дїяти?

— Справдї, що тут дїяти? — повторив як відгомін Максим, котрого заклопотанє господинї не мало бавило.

Нещаслива панї Марнїє зітхала:

— То неможливо. Коли нас буде тринайцятеро, не сяде панї Секон нї за що в сьвітї до стола... впрочім і я нї. Послухайте, пане Рішар, ви одні можете мене увільнити від того клопоту.

— Бажаєте, аби я відійшов?

— Нї, того не хочу сказати; але ви маєте певно тут знакомости, приятелів; запросїть кого в моїм имени; знаю, що то не конче уміїстне, але коли єму поясните...

— Приятелї... приятелї... Заждїть! Може Петро Делянд, повістеписатель; знаєте то назвище, правда? Може він дома. Сяду на біцикль і погляну. Коли він дома, приведу єго живого або умерлого!

— Ах! Пане Рішар, коли то зробите, вирятуєте мене!

Пів години пізнїйше їхав Максим Рішар гостинцем вертаючи з Пек, де застав у свого приятеля Делянда двері заперті. Від часу до часу бурмотів:

— До чорта, що скаже та бідна панї Марнїє?

Задуманий не замітив переходячого впоперек дороги чоловіка і — раз, два — потиснувши кілька разів ногами, опинив ся коло него і з розмахом наїхав на переходячого. Як все винуватив один другого.

— Уважайтеж! — крикнув маляр з прокльоном.

— Ви самі уважайте! — відповів перехожий.

Але втихомиривши ся нагле перехожий промовив:

— Перепрашаю, коли я вже мав щастє хоч трохи в невічливий спосіб, але все таки щастє стрітити ся з вами, то скористаю з того, аби попросити вас о малу прислугу. Могли би ви менї показати дорогу до двірця? Страшна спека, я заблудив, то полудне, умираю з голоду і спішу ся, аби ще захопити поїзд до Парижа.

Для Максима був то мов промінь сьвітла.

— Ви заблудили, умираєте з голоду! — скрикнув він... Ах, пане, просите мене о прислугу; а то я маю вас попросити і то о дуже велику. В имени одної панї з охрестности запрошую вас на снїданє...

— Длячого?

— Зараз зрозумієте... Подумайте собі, та честна дама в розпуцї; в послїдній хвили відмовило їй кількох із запрошених гостий і нас лишило ся тринайцять. Тринайцять, розумієте? Хочете бути чотирнайцятим?

— Як... — воркнув незнакомий, здивований тим предложенем.

— Скажіть так, прошу вас о те, пане. Я вас не знаю, але ви мусите бути добрі. Отже годите ся, правда?

— Боже... коли то можливе... остаточно та пригода справдї забавна.

на дворі німецкого цісаря, їздив опісля до Анґлії до короля Едварда, відтак був в гостині у президента француского републики Любета а тепер опинив ся вже в Римі. Нема сумніву, що держави европейскі не противились би сему єго плянови, скоро би на то згодили ся також Австрия і Росия, обі держави, до котрих належить удержувати порядок в Македонії. Інша річ, що сказала би на то Туречина, бо Болгария все ще єсть зависимою від Туреччини, а проголошенє єї королівством розірвало би ту зависимість. Однакож кн. Фердинанд гадає видко, що тепер найдогіднійша пора для Болгариї відорвати ся остаточно від Туреччини і стати независимим королівством, бо серед теперішних обставин ледви чи Туреччина важилась би викликувати війну. Здає ся однак, що князеви розходить ся ще о щось иншого, бо півурядова „Italia" з нагоди єго гостини в Римі остерігає єго, щоби він не гадав, що єму удасть ся позискати Італію для єго плянів балканьского тридержавного союза Болгариї, Сербії і Чорногори. Італія — каже згадана ґазета — не має ніякої причини мішати ся в балканьскі справи, віддані договором в Мірцштеґ опіці Австриї і Росиї.

„Voss. Zeitung" одержала з Петербурга проєкт закона виборчого для репрезентациї народу. Авторами сего проєкту мають бути: Булиґін, Єрмолов, Щербатов, Мещерский, Шереметєв і Урусов. Після того проєкту мали би бути установлені „прибочна рада державна" і „собор державний", отже ніби парлямент з двома палатами. Прибочна рада мала би складати ся із 120 членів, по половині вибраних зборами шляхти, по половині іменованих царем. Собор державний мав би складати ся з репрезентантів вибраних зі всіх ґуберній і з міст та з представителів духовеньства. Собор мав би числити 650 членів. Вибори мали би відбувати ся в той спосіб, що членів вибирали би збори шляхти, думи або ради міст і ради громадскі. Проєкт закона ухвалений собором державним мав би бути ще ухвалений і прибочною радою, а відтак санкціонований царем. — Як видко із сего, проєкт предкладає заведенє в Росиї західноевропейского парляменту, але ціла хиба в тім, що проєкт сей не вийшов з правительственних кругів і не єсть ділом згаданих повисших людий, бо петербурґска Аґентия телеґрафічна вже вчера тому заперечила.

З Петербурга доносять, що ґен. Драґоміров вислав письмо до царя, в котрім остро виступає против діяльности поодиноких міністрів, остерігає перед дальшим веденєм війни, і ворожить на случай, коли би війна і дальше тревала, нову поражку Росиян, ще більшу як під Мукденом.

Про воєнні рухи мало що доси звістно. В Манджуриї, як здає ся, Японці посувають ся заєдно наперед а з Токіо доносять, що японьске войско підчас маршу на всхід через Фушун і Гайтун стрітило неприятеля і побило єго дня 12 с. м. Неприятель має один полк піхоти, шість шкадрон кавалериї і 4 пушки. Від дня 11 с. м. уступають Росияни постійно в напрямі дороги до Кірина.

Що діє ся з фльотою ґен. Рождественского, не звістно також а ще менше звістно, де обертає ся японьска фльота. До битви на мори доси не прийшло, але загально припускають, що прийде до неї або коло Рибацких островів або коло Формози.

Новинки.

Львів, дня 15-го цьвітня 1905.

— **Є. Е. п. Міністер заграничних справ** гр. Аґенор Голуховский приїхав дня 14 с. м. на кілька днів до Львова.

— **Фальшиві пятикоронівки** появили ся знов у Львові. Фальшиві гроші підроблені незручно і можна їх легко відріжнити від правдивих.

— **Буря в цьвітни.** В середу дня 12 с. м. около 6-ої години вечером навістила місто Краків сильна буря з блискавицями і громами. Один з тих громів ударив в будинок поліциї саме в хвили, коли комісарі переслухували злодіїв зелізничих Моравского і Заторского. Від удару грома затряс ся цілий будинок, шиби потріскали, а телефонічний апарат станув на хвилю цілий в ясній полуміни, чим наляканї злодії поупадали на землю. Однако грім задержав ся на апараті, осліплюючи на хвилю блеском искор присутних, без поважних наслідків, бо на щасте присутний тоді директор поліциї др. Фляттав вилучив телефон. Буря наробила також богато шкоди на плянтациях міских, де множество галуз великих дерев лежало поломаних.

— **Обиджений маляр.** Віденьский маляр Клімт згодив ся перед килькома літами з міністерством просьвіти намалювати для авлї університету три образи п. з.: „Фільософія", „Медицина" і „Право". На задаток одержав Клімт 36.000 К. Тепер Клімт звернув весь задаток і заявив, що не продасть тих образів. Причина сего була та, що всі три образи Клімта виставлені у Відни, принято в кругах малярских з невдоволенєм. Перший образ „Фільософія" появив ся в „сецесиї" в 1900 р. Критика, публика, гумористика кинули ся на Клімта, а 70 професорів університету внесло протест против принятя „Фільософії" до авлї. Мимо того „Фільософія" одержала того самого року на виставі в Парижи золотий медаль. За рік появив ся другий образ „Медицина" і викликав ще більшу бурю. Послідний образ „Право" виставив Клімт перед роком у віденьскім Künstlerhaus-і, але той образ принято майже рівнодушно. Обиджений Клімт заявив, що не продасть образів. Міністерство просьвіти відповіло, що єго резиґнациї не прийме і жадає віддачі образів. Як справа покінчить ся, поки що годі знати.

— **Напад.** На Василя Салямона, замешкалого в селі Клепарові, напало онгди около години 10-ої вечером перед самим єго мешканєм кількох драбів і тяжко єго покалічили ножем в плечі. Підозрілих о участь в тім нападі Михайла Свата і Стан. Калінґера арештувала жандармерия.

— **Значна крадіж.** В ночи з 13 на 14 с. м. украдено в Мостисках п. Генрикови Міллерови, посесорови, пару темпогнідих коний зі звіздками на чолї разом з полукішковим возом. Загальна шкода виносить 1.200 корон.

— Я іду з Пек, з мешканя одного з моїх приятелів... котрого не застав дома. Будьте ви на дві години моїм приятелем задля тих добрих людий.

Живо розмавляючи прийшли оба мужчини перед зелізні ворота огороду при віллї „Марнїє". Маляр задзвонив і кілька хвиль пізнійше представив господині і єї гостям з поважним видом „свого приятеля, пана Петра Делянда, славного повістеписателя".

Ніхто не думав про представленє і коли заповіджено „Накритий стіл!" всі перейшли до їдальні.

* * *

На другий день отвирав Петро Делянд недбало свою нині досить велику почту. Перший лист просив о автоґраф; другий містив просьбу о розмову. Він перечитав і роздер їх скорше, як треба їх було писати. Третій задержав єго трохи довше; він перечитав єго навіть з напруженою увагою другий раз.

Якась дама дякувала єму за велику честь, яку він їй оказав тим, що попередного дня зволив бути на сніданю при єї столї; при тім висказувала она єму свій щирий жаль з причини немилої події, яка вчера лучила ся, але яка імовірно не буде мати ніяких лихих наслідків.

Позаяк він рішучо знав, що не дістав ніякого запрошеня на вчерашний день, то не мало здивувала єго та горяча подяка і ті побоюваня о єго особу. Він поглянув на підпис, перечитав кілька разів Мар...ні....є, але то назвище було для него цілком чуже.

— Ей — подумав — якась божевільна.

І отворив слідуючий лист. Єго зачудованє збільшило ся: якийсь молодий чоловік, називщем Алексей Ґерен присягав єму вічну вдячність за вічливість, з якою він обіцяв єму, що припоручить єго накладцеви Лекроа, до котрого він сейчас гадає удати ся.

Пятий лист поучив єго, що він обіцяв пані Кольтон свій портрет, шестий, що нотар Павло Ноден жде на ласкаву присилку всіх єго творів.

Делянд гадав спершу, що з него закпили собі. Але по близшій розвазі видалось єму то неімовірним: всї листи, писані ріжним письмом і від ріжних людий, мали всї познаки правдивости. І нещасливий питає себе, як міг він в тім незвичайнім дни зробити тілько річий, про котрі нічого не тямив.

Він гадав: „Може я ділав під впливом недуги? Такі примїри наводять! Чи може то несьвідомість, одна з тих появ слабости памяти, про котрі говорять лікарі - специялісти?" Трохи занепокоєний діткнув рукою чола.

Коли так над тим роздумував, заповів єму служачий, що два пани, котрих карти передав, просять, аби їх сейчас впустити.

З великою повагою увійшли два незнакомі в незапинаних довгих сурдутах, поздоровили єго легким кивненєм голови і відповіли на питанє Делянда:

— Як могли ви бачити на наших картах, приходимо до вас з порученя пана Гардонена.... Аби перед вами сповнити задачу, яку він на нас вложив....

— Алеж, панове — відповів Делянд грубо — чи то комедия? З ким маю честь? в якій справі ви говорите? Яке порученє мав дати той пан Гардонен, котрого я не знаю?

Оба пани незвичайно обурили ся.

— Такого принятя ми цілком не надіяли ся; оно противить ся всім правилам при полагоджуваню справ чести. Наш кліент і приятель пан Гардонен поручив нам, аби ми зажадали від вас вдоволеторя оружием внаслідок того, що ви в присутности єго жени ужили слів.... слів, які він.... слів....

— Ви маєте чоло мені говорити, що є такий пан Гардонен, котрий важить ся казати, що.... Де, кажете, мешкає той пан Гардонен?

Ледве почув Делянд бажану адресу, вилетів як бомба з комнати, полишаючи остовпілих обох панів в сурдутах, котрі в якийсь час дивили ся на себе, пождали, замінили кілька слів і вкінци з чувством обиди з причини такого незвичайного принятя тихцем винесли ся з комнати.

Коло дверий малої палати, в якій мешкав пан Гардонен, стрітив такий дивний гість як як Делянд чимало перепон. Бо помимо єго силуваня, аби заволодїти собою, або може саме задля того, впадало в очи єго незвичайне розъяренє. Але вкінци таки удалось єму дістати ся до пана Гардонен:

— Приходите певне — сказав той — яко висланник пана Делянда?...

— Я сам пан Делянд.

— Ви? Не може бути!

— Як! Я не Делянд?!

— Ні, пане, знаю на моє нещастє того, котрого імя ви собі привласнюєте. Заміна тут не можлива. Тамтой чорний, ви білявий, він має лиш вус, ви маєте й бороду, додам ще, що тамтой бовван, а вас уважаю за порядного чоловіка.

— Ну, то йде чим раз ліпше. Отже я не Петро Делянд?

— Дарма річ, пане, так дальше жартувати. Серед обставин, в яких ми находимо ся, було би незвичайно безтактно....

Криком приманена увійшла до комнати пані Гардонен. Кождого иншого часу Делянд був би не остав холодним на вид такої хорошої і принадної женщини. Але тепер! Саме єго обжалувано, що поводив ся супротив неї як чоловік без виховання, а він бачив єї перший раз! Єго гнів ще значно збільшив ся. Ко-

— **Переполох в церкві.** В місті Катеринодарі, в кубаньскій области в Росиї, настав сими днями в церкві Покрова Пр. Богородиці переполох, в часї котрого задушено три женщини, а кількадесять осіб потерпіло менше або більше тяжкі ушкодженя тіла. Переполох настав з слідуючої причини: Міщанин Іван Терещенко, в нападї божевільности, вихопив з похви побіч стоячого поліцианта шаблю і кинув ся з нею на зібрану товпу. Однако его сейчас вхоплено і так стиснено, що він не вспів нікого убити; але вид шаблї і дикий крик божевільного так налякав зібраних, що всі почали утікати, перевертаючи одні других і місячи їх ногами. Завдяки накликуваням сьвященика, переполох вскорі втихомирив ся і тодї убиті три женщини і ранених відвезено до домів.

— **Арештоване.** В Терноноли велику сенсацию викликало арештоване посесора дібр Вайсгляса з Перемилова, его жінки та економа. Причиною увязненя була драма, яка розіграла ся в родинї Вайсглясів. Увязнений економ увів був їх 16-лїтну доньку, а коли нещастна не могла довше укривати наслїдків, родичі хотїли затерти їх штучно. То викликало грізну недугу і Вайсглясівна, вислана до Львова, номерла на клїницї. Тепер прокуратория потягнула родичів та економа до одвічальности.

— **Против корсетів.** Болгарске міністерство просьвіти видало сими днями розпоряджене, котрим заборонило учсницям носити корсети, під загрозою видаленя опірних з усїх шкіл в цїлій Болгариї.

— **Самоубийство.** На плянтациях Високого Замку у Львові застрілив ся вчера по полудни Семен Хархалис, окінчений слухач прав, син міщанина з Яворова. Самоубийник стрілив собі в піднебіне. Полишив лист до брата, фотографа. Причина самоубийства незвістна.

— **Щасть Боже!** — Високоповажаному Федорови Пасічнякови, начальникови громади в Струпкові, котрий заняв ся щиро підупавшою господаркою громадскою, чого доказом єсть нова церков, котра до року неначе з землї виросла. Желаю кождій громадї такого начальника. *Неструпківский.*

Телеґрами.

Будапешт 15 цьвітня. Палата послів по короткій дискусиї приняла внесенє Етвеша о висказаню недовіря правительству за подїї з дня 18 падолиста.

Баку 15 цьвітня. Ствержено тут 3 случаї холєри; 1 з них закінчив ся смертию.

Льондон 15 цьвітня. До „Daiy Telegr." доносять з Токіо: Всї ґубернатори полудневих хіньских провінций побережних одержали приказ, щоби рішучо спротивили ся евентуальним змаганям Росиян зробити з хіньских портів підставу для операций своєї фльоти. — Панцирник „Варяг", котрий в лютім минувшого року Росияни затопили в Чемульпо, єсть вже направлений і мабуть дня 19 с. м. буде міг виплисти з порту.

Петербург 15 цьвітня. Як зачувати, єсть намір укінчити в слїдуючім тиждни в ступні роботи до виконаня царского указу з 3 марта, а вислїд їх буде предложений радї міністрів. Рада міністрів наміряє залагодити справу ще перед сьвятами.

Тифліс 15 цьвітня. В Єлисаветполи були розрухи. Товпа відгрожувала ся, що буде кидати не камінями, але бомбами і знищить телєґрафи. На двірци страйкує около 1000 робітників. Комунїкация товарова здержана. Управитель руху загрозив страйкуючим, що їх відправить і віддасть під суд войсковий.

Сайґон 15 цьвітня. Росийский корабель шпитальний „Орел" був тут через півтора дня і забрав 900 тон вугля, средства поживи, ліки і кілька француских лїкарів. Сі послїдні говорили, що цїлию росийскої фльоти єсть Владивосток.

— **Цїна збіжа** у Львові дня 14 цьвітня. Цїна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·40 до 8·60; жито 6·25 до 6·50; овес 7·30 до 7·60; ячмінь пашний 6·75 до 7·25; ячмінь броварний 7·30 до 7·75; ріпак 11·25 до 11·50; льнянка —·— до —·— горох до вареня 7·75 до 10·—; вика 11·— до 12·50; бобик 7·50 до 8·—; гречка 8·75 до 9·50; кукурудза нова 8·50 до 8·76; хміль за 56 кільо —·— до —·—; конюшина червона 55·— до 80·—; конюшина біла 45·— до 65·—; конюшина шведска 65·— до 80·—; тимотка 25·— до 30·—.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ли пані Гардонен дізнала ся, о що розходить ся, потвердила в цїлій повни висказ свого мужа.

Делянд не був Делє́ндом!...

Однако певним було і то виявляло ся від секунди до секунди все яснїйше, що чоловік, якого пані і пан Гардонен перед собою бачили, був близький розпуки. Занепокоєні гадали, що мають до діла з божевільним. Однако хтось прислухував ся тому всьому як німий сьвідок: то була панна Люциля Кляран, рідна сестра пані Гардонен, прехороша, молода вісімнайцятьлїтна дівчина.

— Вийдіть — сказала тихо до збентеженої пари — і позвольте менї з ним розмовити ся.

Коли Люциля лишила ся сама з страшним повістеписателем, відозвала ся певним голосом:

— Пане Делянд!

Він поглянув на неї, здивований, що хтось назвав его тим іменем, що було его власне, а котрого єму відмавляли, і сказав:

— Отже хоч ви одні, ви не прилучаєте ся до змови і узнаєте мене.

— Очевидно що знаю пана Петра Делянда, бо читала его послїдну повість „Роман молодої дївчини". Коли-б я мала на тілько сьмілости, я написала би до него! Кілько сльоз я пролила!

— Гадаєте, пані....

— Ох! Солодкі сльози! То дивно, що мужчина може так добре знати, що діє ся в найтайнїйшім кутику нашої душі. Там тілько тонких, тілько правдивих відтїний душі. Аби бути так інтеліґентним, треба бути благородним....

Розпочата в той спосіб розмова вела ся довго і ставала чим раз більше сердечною. Зачудований, одушевлений тим, що пайшов у молодої дівчини тілько вільнодумности, тілько правдивого чувства та тілько поетичної принади, сполученої із здоровим розумом, бачучи перед собою ту саму дівчину, яку описав в своїй книжці, а гадав, що видумує ідеальний образ, Петро Делянд навіть не замітив, що час минав. Аж его товаришка звернула его увагу на то.

— Тепер, пані, заки позволите менї відійти, поясніть менї ту загадку, яка привела мене сюди, чого я тепер вже не жалую, бо тій обставинї завдячую ту приємність, що міг вас пізнати.

— Добре, пане! Однако я буду в великім клопоті. Бо, коли ви дійстно Петро Делянд — а о тім не можу сумнївати ся — то справа представляє ся ще більше замотаною і темною як перше. Тількож коли ви хочете, я постараю ся роз'яснити єї. Прийдіть знов завтра....

Він прийшов знова слїдуючого дня.

І приходив від тепер кождого дня.

* * *

Минув вже місяць від того часу, коли Петро Делянд одержав такий лист:

„Дорогий Друже! Я постановив признати ся перед Тобою в чімсь, що я відкладав з дня на день. Я супротив Тебе дуже богато завинив. А радше було то найнеймовірнїйше помотанє обставин. Отже дізнай ся, що я мав запросити Тебе на снїдане в імени одної дуже доброї лише трохи забобонної пані, аби доповнити число гостий до чотирнайцять. Але що я Тебе не застав дома, зродила ся в моїй голові шалена гадка. Ти знаєш мене. Такі гадки переводжу я в діло найскорше. Отже я привів до тої пані когось і представив его за Тебе.

Ледво то стало ся, зрозумів я цїлу шаленість того, що я зробив. Було вже за пізно. Чи я мав до діла з дураком, чи сьміхованцем? На всякий спосіб в твою шкіру влїз фальшивий Делянд. Він говорив богато, обіцював свою поміч, величав ся.

Як довго ще розходило ся лиш о нерозважні обіцянки і трохи за сьміливу бесїду, не можна було ще надто жалувати ся. Але по снїданю стало ся гірше....

Ах, друже, яку худобину підшив я під Твоє імя! Чи він може за богато випив при знаменитім снїданю пані Марнїє? Чи ударила єму до голови страшна спека то дня?

То певне, що того пополудня стали ся в огородї такі річи, на яких опис я не важу ся, бо не маю Твого повістеписательского таланту. Пані Гардонен, що чула себе обидженою, приклякала свого мужа, котрий по дуже горячій суперечцї присяг, що на другий день пішле писателеви Петрови Деляндови своїх сьвідків.

Є лиш один писатель Петро Делянд. А то Ти! Що менї було робити? Дати Тобі знати? Менї видало ся лїпшим не рушати тої справи і ждати, аж похибка сама з себе пояснить ся. Щирість Твого зачудованя мусїла бути найлїпшим доказом Твоєї невинности....

Однако я дрожу на згадку тих неприятностий, які я міг тобі наробити. Простиж менї і даруй. Чиж я до кінця житя полишу ся непоправним легкодухом?

Що я зробив, мій Боже!"

Відповідь не дала довго на себе ждати. Она містила слїдуючі прості слова:

„Ти став причиною мого щастя. Я не бив ся з паном Гардонен. Пані Гардонен не гніває ся на правдивого Делянда, бо я за чотирнайцять днів женю ся з єї рідною сестрою. Тобі прощаю, бо каєш ся. Але Ти винен менї відплату: прошу Тебе на сьвідка мого вінчаня з панною Люцилею Кляран".

— Уф! — відітхнув маляр. — То вінчанє коштувало мене богато клопоту! Дивно, як можна зробити людям прислугу — не хотячи того.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).